

DECYZJA RADY (WPZiB) 2021/1143**z dnia 12 lipca 2021 r.****w sprawie szkoleniowej misji wojskowej Unii Europejskiej w Mozambiku (EUTM Mozambique)**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 42 ust. 4 i art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W konkluzjach z dnia 22 kwietnia 2020 r. Rada zapewniła kompleksowe ramy kontaktów Unii i państw członkowskich z Mozambikiem oraz koordynacji z zainteresowanymi stronami. W szczególności Rada podkreśliła, że sytuacja w zakresie bezpieczeństwa i sytuacja humanitarna w Cabo Delgado wymagają pilnej uwagi, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnego poszanowania praw człowieka.
- (2) W dniu 30 marca 2021 r. Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) zatwierdził polityczne ramy podejścia kryzysowego w odniesieniu do Cabo Delgado oraz uznał, że należy podjąć działanie w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), skoncentrowane na szkoleniu i wspieraniu mozambickich sił zbrojnych, w kontekście zintegrowanego podejścia Unii do kryzysu w Cabo Delgado.
- (3) Pismem z dnia 3 czerwca 2021 r. prezydent Mozambiku pozytywnie odniósł się do rozmieszczenia przez Unię w Mozambiku misji w ramach WPBiO nieposiadającej mandatu wykonawczego, aby pomóc budować potencjał mozambickich sił zbrojnych i sił bezpieczeństwa w celu skuteczniejszego reagowania na ryzyko w zakresie bezpieczeństwa i zagrożenia humanitarne w Cabo Delgado.
- (4) W dniu 28 czerwca 2021 r. Rada zatwierdziła koncepcję zarządzania kryzysowego dotyczącą ewentualnej szkoleniowej misji wojskowej w ramach WPBiO w Mozambiku, w połączeniu z ewentualnym środkiem pomocy w formie zapewnienia sprzętu innego niż sprzęt wojskowy lub platformy wojskowe o śmiercionośnej sile, aby wesprzeć mozambickie siły zbrojne z myślą o ich rozmieszczeniu w Cabo Delgado. W koncepcji podkreślono, że planowana misja w ramach WPBiO powinna być jednym z narzędzi w ramach zintegrowanego podejścia Unii do kryzysu w Cabo Delgado, w połączeniu ze wsparciem na rzecz budowania pokoju, zapobiegania konfliktom i dialogu, pomocą humanitarną i współpracą na rzecz rozwoju, a także promowania agendy „Kobiety, pokój i bezpieczeństwo”. W koncepcji podkreślono ponadto polityczno-strategiczny cel Unii, jakim jest wspieranie rozmieszczenia profesjonalizowanych mozambickich sił obrony i bezpieczeństwa, umożliwienie obecności rozliczalnych organów ścigania w celu ochrony ludności cywilnej oraz umożliwienie powrotu rozliczalnych struktur państwowych do Cabo Delgado i świadczenia przez nie usług na całym obszarze Cabo Delgado. W tym kontekście Rada przyjmuje do wiadomości wspólny komunikat Komisji Europejskiej i Wysokiego Przedstawiciela (WP) dotyczący unijnego planu działania w sprawie równości płci (GAP III).
- (5) KPiB powinien sprawować – pod kierownictwem Rady i WP – kontrolę polityczną nad szkoleniową misją wojskową w ramach WPBiO w Mozambiku (EUTM Mozambique), zapewniać jej kierownictwo strategiczne oraz podejmować stosowne decyzje zgodnie z art. 38 akapit trzeci Traktatu o Unii Europejskiej (TUE).
- (6) Niezbędne jest wynegocjowanie i zawarcie umów międzynarodowych dotyczących statusu jednostek i personelu dowodzonych przez Unię oraz udziału państw trzecich w EUTM Mozambique.
- (7) Zgodnie z art. 41 ust. 2 TUE oraz zgodnie z decyzją Rady (WPZiB) 2021/509 ⁽¹⁾ dotyczącą ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, wydatki operacyjne wynikające z niniejszej decyzji, które mają wpływ na kwestie wojskowe lub polityczno-obronne, mają być ponoszone przez państwa członkowskie.

⁽¹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2021/509 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz uchylecia decyzji (WPZiB) 2015/528 (Dz.U. L 102 z 24.3.2021, s. 14).

- (8) Zgodnie z art. 5 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), Dania nie uczestniczy w opracowaniu oraz wprowadzaniu w życie decyzji i działań Unii, które mają wpływ na kwestie polityczno-obronne. W związku z tym Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji, nie jest nią związana, nie stosuje jej ani nie współfinansuje tej operacji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Misja

1. Unia prowadzi szkoleniową misję wojskową w Mozambiku (EUTM Mozambique), aby wspierać sprawniejszą i skuteczniejszą reakcję mozambickich sił zbrojnych na kryzys w Cabo Delgado, zgodnie z prawem praw człowieka oraz międzynarodowym prawem humanitarnym.
2. Strategicznym celem EUTM Mozambique jest wspieranie budowania potencjału jednostek mozambickich sił zbrojnych, które wejdą w skład przyszłych sił szybkiego reagowania (QRF), aby mogły one rozwinąć niezbędne i trwałe zdolności do przywrócenia bezpieczeństwa i ochrony w Cabo Delgado.
3. W tym celu EUTM Mozambique:
  - a) zapewnia wybranym jednostkom mozambickich sił zbrojnych i ich dowództwu szkolenie wojskowe, w tym przygotowanie operacyjne, szkolenie specjalistyczne, w tym w zakresie zwalczania terroryzmu, oraz szkolenie i kształcenie w zakresie zgodności z prawem praw człowieka oraz międzynarodowym prawem humanitarnym, w tym ochrony ludności cywilnej, a także w zakresie poszanowania praworządności;
  - b) wspiera rozwój struktur i mechanizmów dowodzenia i kontroli QRF, takich jak zrównoważony cykl operacyjny, a także szkoli dowództwo QRF w zakresie wykonywania przez te siły ich zadań zgodnie z ich celem operacyjnym;
  - c) w ramach programu szkoleń, w przypadku gdy Unia w ramach środka pomocy zapewnia sprzęt, który musi być sprzętem innym niż sprzęt wojskowy, lub platformy wojskowe o śmiertelności sile – szkolenie wybranych jednostek w zakresie prawidłowego stosowania i konserwacji takiego sprzętu;
  - d) ustanowienie, w ścisłej koordynacji i konsultacji z władzami mozambickimi, cyklu zarządzania wiedzą, aby śledzić postępowanie przeszkolonych jednostek po ich rozmieszczeniu w Cabo Delgado oraz ocenić, czy przestrzegają one prawa praw człowieka oraz międzynarodowego prawa humanitarnego.
4. EUTM Mozambique przyczynia się do zapewnienia orientacji sytuacyjnej Unii co do sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w Mozambiku, w szczególności w Cabo Delgado. Zapewnia ona delegaturze Unii w Maputo wiedzę fachową i doradztwo w kwestiach wojskowych.
5. EUTM Mozambique koordynuje działania z delegaturą Unii w Maputo, Organizacją Narodów Zjednoczonych (ONZ) oraz organizacjami pozarządowymi obecnymi w Mozambiku, w szczególności w celu realizowania polityki równości płci i polityki praw człowieka wspierającą misję oraz w celu zapewnienia spójności ze wsparciem Unii w innych istotnych dziedzinach.

Artykuł 2

Mianowanie dowódcy misji UE i dowódcy sił misji UE

1. Dowódcą misji EUTM Mozambique jest dyrektor Komórki Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych (MPCC).
2. Dowódcą sił misji UE EUTM Mozambique zostaje niniejszym mianowany generał brygady Nuno LEMOS-PIRES.

*Artykuł 3***Wyznaczenie dowództwa misji**

1. MPCC jest statyczną strukturą dowodzenia i kontroli na strategicznym szczeblu wojskowym poza obszarem działań, która jest odpowiedzialna za planowanie operacyjne i prowadzenie EUTM Mozambique.
2. Dowództwo sił misji EUTM Mozambique znajduje się w Mozambiku i działa pod dowództwem dowódcy sił misji UE.
3. Dopóki MPCC nie osiągnie pełnej zdolności operacyjnej, do MPCC pozostaje włączana komórka wsparcia dowództwa sił misji, znajdująca się w Brukseli.

*Artykuł 4***Planowanie i rozpoczęcie EUTM Mozambique**

Decyzję o rozpoczęciu EUTM Mozambique podejmuje Rada po zatwierdzeniu planu misji oraz zasad użycia sił EUTM Mozambique.

*Artykuł 5***Kontrola polityczna i kierownictwo strategiczne**

1. W ramach odpowiedzialności Rady i WP, KPiB sprawuje kontrolę polityczną i kierownictwo strategiczne nad EUTM Mozambique. Rada upoważnia niniejszym KPiB do podejmowania stosownych decyzji zgodnie z art. 38 TUE. Upoważnienie to obejmuje uprawnienia niezbędne do zmiany dokumentów związanych z planowaniem, w tym planu misji, oraz struktury dowodzenia. Upoważnienie to obejmuje również uprawnienia do podejmowania decyzji w sprawie mianowania kolejnych dowódców sił misji UE. Rada zachowuje uprawnienia do podejmowania decyzji w odniesieniu do celów, zakresu i zakończenia EUTM Mozambique, a także ogólnych warunków realizacji jej zadań.
2. KPiB regularnie przedstawia Radzie sprawozdania.
3. KPiB regularnie otrzymuje od przewodniczącego Komitetu Wojskowego UE (EUMC) sprawozdania dotyczące przebiegu EUTM Mozambique. KPiB może w stosownych przypadkach zapraszać dowódcę misji UE i dowódcę sił misji UE na swoje posiedzenia.

*Artykuł 6***Kierownictwo wojskowe**

1. EUMC monitoruje właściwą realizację EUTM Mozambique, za której prowadzenie odpowiedzialny jest dowódca misji UE.
2. EUMC regularnie otrzymuje sprawozdania od dowódcy misji UE. EUMC może w stosownych przypadkach zapraszać dowódcę misji UE i dowódcę sił misji UE na swoje posiedzenia.
3. Przewodniczący EUMC pełni rolę głównego punktu kontaktowego z dowódcą misji UE.

*Artykuł 7***Spójność unijnej reakcji oraz koordynacja**

1. WP zapewnia wykonanie niniejszej decyzji oraz jej spójność z działaniami zewnętrznymi Unii jako całości, w tym z programami rozwojowymi Unii oraz unijną pomocą humanitarną.

2. Bez uszczerbku dla struktury dowodzenia dowódca sił misji UE otrzymuje lokalne wytyczne polityczne od szefa delegatury Unii w Mozambiku.
3. EUTM Mozambique koordynuje swoje działania z działaniami o charakterze dwustronnym prowadzonymi przez państwa członkowskie w Mozambiku, a także z innymi podmiotami międzynarodowymi w regionie, w szczególności z ONZ, Unią Afrykańską (UA) oraz Południowoafrykańską Wspólnotą Rozwoju (SADC), a także z podmiotami dwustronnymi, w tym ze Stanami Zjednoczonymi oraz z kluczowymi podmiotami regionalnymi.

Artykuł 8

Udział państw trzecich

1. Z zastrzeżeniem autonomii podejmowania decyzji przez Unię i jej jednolitych ram instytucjonalnych oraz zgodnie z odpowiednimi wytycznymi Rady Europejskiej, do udziału w EUTM Mozambique mogą zostać zaproszone państwa trzecie.
2. Rada upoważnia niniejszym KPiB do zapraszania państw trzecich do deklarowania swoich wkładów oraz do podejmowania stosownych decyzji w sprawie przyjmowania proponowanych wkładów, na zalecenie dowódcy misji UE w konsultacji z dowódcą sił misji UE i EUMC.
3. Szczegółowe uzgodnienia dotyczące udziału państw trzecich są przedmiotem umów zawieranych na mocy art. 37 TUE oraz zgodnie z procedurą określoną w art. 218 TFUE. W przypadku gdy Unia i państwo trzecie zawarły umowę ustanawiającą ramy udziału tego państwa trzeciego w misjach zarządzania kryzysowego prowadzonych przez Unię, postanowienia takiej umowy mają zastosowanie w kontekście EUTM Mozambique.
4. Państwa trzecie wnoszące istotny wkład wojskowy w EUTM Mozambique mają w odniesieniu do bieżącego zarządzania EUTM Mozambique takie same prawa i obowiązki jak państwa członkowskie biorące udział EUTM Mozambique.
5. Rada upoważnia niniejszym KPiB do podejmowania stosownych decyzji w sprawie ustanowienia komitetu uczestników, w przypadku gdy państwa trzecie wniosą istotne wkłady wojskowe.

Artykuł 9

Status personelu dowodzonego przez UE

Status jednostek dowodzonych przez UE i personelu tych jednostek, w tym przywileje, immunitety i inne gwarancje niezbędne do wykonania ich misji oraz jej sprawnego przebiegu, jest przedmiotem umowy zawartej na mocy art. 37 TUE oraz zgodnie z procedurą określoną w art. 218 TFUE.

Artykuł 10

Uzgodnienia finansowe

1. Wspólnymi kosztami EUTM Mozambique zarządza się zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509.
2. Kwota odniesienia dla kosztów wspólnych EUTM Mozambique wynosi 15 160 000 EUR. Odsetek kwoty odniesienia, o którym mowa w art. 51 ust. 2 decyzji (WPZiB) 2021/509, wynosi 30 % w środkach na zobowiązania i 15 % w środkach na płatności.

Artykuł 11

Komórka ds. projektów

1. EUTM Mozambique może posiadać komórkę ds. projektów, której zadaniem jest określanie i realizacja projektów o charakterze niewykonawczym. EUTM Mozambique w stosownych przypadkach koordynuje i ułatwia realizację projektów realizowanych przez państwa członkowskie i państwa trzecie w ramach ich obowiązków oraz doradza w zakresie tych projektów, w obszarach związanych z mandatem misji i w ramach wspierania jej celów.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3 dowódca misji UE jest upoważniony do korzystania z wkładów finansowych państw członkowskich lub państw trzecich w celu realizacji projektów o charakterze niewykonawczym, które uznano za uzupełniające w spójny sposób inne działania EUTM Mozambique. W takim przypadku administrator do spraw operacji Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju zawiera, po zatwierdzeniu przez Komitet ustanowiony na mocy decyzji (WPZiB) 2021/509, uzgodnienie z tymi państwami, obejmujące w szczególności konkretne zasady postępowania z wszelkiego rodzaju skargami stron trzecich dotyczącymi szkód powstałych z powodu działań lub zaniechania działań ze strony dowódcy misji UE w związku z korzystaniem z wkładów finansowych przekazanych przez te państwa.
3. Unia ani WP w żadnym razie nie ponoszą odpowiedzialności wobec państw wnoszących wkład za działania lub zaniechania działań ze strony dowódcy misji UE w związku z korzystaniem z wkładów finansowych przekazanych przez te państwa.
4. KPiB zatwierdza przyjęcie wkładu finansowego państw trzecich na rzecz komórki ds. projektów.

Artykuł 12

Udostępnianie informacji

1. WP jest upoważniony do udostępniania państwom trzecim, które przyłączą się do niniejszej decyzji, w stosownych przypadkach oraz zgodnie z potrzebami EUTM Mozambique, następujących informacji niejawnych UE sporządzonych do celów EUTM Mozambique, zgodnie z decyzją Rady 2013/488/UE⁽²⁾:
  - a) opatrzonych klauzulą tajności na poziomie nie wyższym niż przewidziany w mających zastosowanie umowach o bezpieczeństwie informacji zawartych między Unią a odpowiednim państwem trzecim; lub
  - b) opatrzonych klauzulą tajności no poziomie nie wyższym niż „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” w innych przypadkach.
2. WP jest również upoważniony do udostępniania ONZ, UA, SADC i Stanom Zjednoczonym, stosownie do potrzeb operacyjnych EUTM Mozambique, informacji niejawnych UE sporządzonych do celów EUTM Mozambique, opatrzonych klauzulą tajności do poziomu „RESTREINT UE/EU RESTRICTED”, zgodnie z decyzją 2013/488/UE. W tym celu sporządza się niezbędne uzgodnienia między WP a właściwymi organami ONZ, UA, SADC i Stanów Zjednoczonych.
3. W przypadku szczególnej i natychmiastowej potrzeby operacyjnej WP jest również upoważniony do udostępnienia państwu przyjmującemu wszelkich informacji niejawnych UE sporządzonych do celów EUTM Mozambique, opatrzonych klauzulą tajności do poziomu „RESTREINT UE/EU RESTRICTED”, zgodnie z decyzją 2013/488/UE. W tym celu sporządza się niezbędne uzgodnienia między WP a właściwymi organami państwa przyjmującego.
4. WP jest upoważniony do udostępnienia państwom trzecim, które przyłączą się do niniejszej decyzji, wszelkich dokumentów jawnych UE związanych z treścią obrad Rady dotyczących EUTM Mozambique i objętych zobowiązaniem do zachowania tajemnicy służbowej na podstawie art. 6 ust. 1 regulaminu wewnętrznego Rady⁽³⁾.
5. WP może przekazywać uprawnienia, o których mowa w ust. 1–4, a także zdolność do zawierania uzgodnień, o których mowa w ust. 2 i 3, personelowi Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, dowódcy misji UE lub dowódcy sił misji UE.

Artykuł 13

Wejście w życie i zakończenie

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.
2. EUTM Mozambique kończy się dwa lata po osiągnięciu pełnej zdolności operacyjnej.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2013/488/UE z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 274 z 15.10.2013, s. 1).

⁽³⁾ Decyzja Rady 2009/937/UE z dnia 1 grudnia 2009 r. dotycząca przyjęcia regulaminu wewnętrznego Rady (Dz.U. L 325 z 11.12.2009, s. 35).

3. Niniejszą decyzję uchyla się z dniem zamknięcia dowództwa misji EUTM Mozambique zgodnie z zatwierdzonymi planami dotyczącymi zakończenia EUTM Mozambique oraz bez uszczerbku dla procedur dotyczących audytu i przedłożenia sprawozdań finansowych EUTM Mozambique zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509.

Sporządzono w Brukseli dnia 12 lipca 2021 r.

W imieniu Rady
J. BORRELL FONTELLES
Przewodniczący
